

att riksdagen måtte besluta att anvisa 50 000 kr. som bidrag till utveckling av s. k. psyko-dramatisk terapimetod vid i första hand Långbro sjukhus i Stockholm.

Stockholm den 27 januari 1965

Einar Larsson

i Borrby

Nr 345

Av herrar Larsson i Hedenäset och Nilsson i Tvärålund, *i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Allmänna beredskapsarbeten m. m.*

I statsverkspropositionen 1965 (bilaga 13, punkt C 9) framlägger Kungl. Maj:t förslag bl. a. angående medelsanvisning till Allmänna beredskapsarbeten m. m. Vad som här vidröres är betydelsefullt utifrån det angelägna av att bereda en meningsfull sysselsättning åt arbetskraft som av en eller annan anledning blivit friställd. Därtill får läggas den centrala betydelse som dessa spörsmål har utifrån lokaliseringsspolitiska synpunkter.

Den arbetsmarknadspolitiska situationen i landet uppvisar sedan åtskillig tid en synnerligen splittrad bild. Stor efterfrågan på arbetskraft, trängsel i olika hänseenden och en överhettad konjunktur präglar situationen i och omkring några storstadscentra. Detta sker samtidigt som svagt försörjningsunderlag och arbetslöshet dominerar bilden i stora delar av landet i övrigt. Denna otillfredsställande situation har varit rådande en längre tid och alltmer accentuerats med åren. Dessa belägg för att alltför otillräckliga och haltande insatser hittills gjorts från samhällets sida har tyvärr ännu ej i tillbörlig utsträckning observerats av statsmakterna. I stället för att vidtaga tillräckliga lokaliseringsspolitiska insatser fortsätter man den utflyttningspolitik som påbörjats och som i åtskilliga fall endast är ägnad att göra ont värre.

Av arbetsmarknadsverket redovisas den kraftiga expansion som de s. k. rörlighetsstimulerande åtgärderna undergått på senare tid. Sålunda har totala antalet fall där resebidrag, ersättning för flyttningskostnader, familje- och utrustningsbidrag samt starthjälp utgått, varit 18 400 under tiden 1 juli—30 september 1964 mot 14 300 fall ett år tidigare. Ökningen under ett år utgör således ej mindre än 28,6 %. Samtidigt som detta redovisas räknas även med ett ytterligare intensifierande av denna verksamhet till en merkostnad om 16 milj. kronor för kommande budgetår. Förslag framlägges även om en fyrdubbling av beloppet för inlösen av egna hem i Norrland. Vidare

förutsättes en tredubbling av antalet arbetssökande i skogslänen som skall hänvisas till beredskapsarbeten i andra landsdelar.

Under senare delen av 1964 fattade riksdagen beslut om vissa lokaliseringspolitiska insatser. Då principbeslut härom nu föreligger hade det varit på sin plats med kraftfulla lokaliseringpolitiska åtgärder och anvisande av erforderliga medel härför så att de utflyttningspolitiska åtgärderna i någon mån kunnat dämpas. Det föreligger eljest risk för att utflyttningen stimuleras gå så långt att särskilda och kostnadskrävande åtgärder erfordras för brukandet och tillgodogörandet av de naturtillgångar som Norrland och jämförbara delar av landet förfogar över. Större anslag än vad Kungl. Maj:t föreslår borde därför utgå till lokaliseringsbidrag.

Departementschefen redovisar att 1 200 platser vid beredskapsföretag i mellersta och södra Sverige avses att disponeras för arbetslösa från de s. k. skogslänen. Av inrikesministern har tidigare uppgivits att i mitten av november 425 norrlänningar var placerade i beredskapsarbete i Mellan- och Sydsverige. Detta skulle m. a. o. innebära en målsättning om en tredubbling av antalet arbetslösa norrlänningar, som hänvisas till beredskapsarbete i landets sydligare delar.

Uppenbart är att det i flertalet fall innebär både ekonomiska avbräck och andra svårigheter för de arbetslösa som på detta sätt tvingas ta arbete 100-talet mil och mera från hemorten. De arbetslösa utnyttjas sedan för utförandet av arbetsobjekt som på sikt blir produktiva och förstärker försörjningsunderlaget i bygder som redan därvidlag är väl tillgodosedda. Det ändamålsenliga i detta arrangemang måste ifrågasättas.

Då inrikesministern tidigare år pläderat för och riksdagen med knapp majoritet beslutat en ökad hänvisning av arbetslösa norrlänningar till beredskapsarbete i övriga landet, har detta skett under hänvisning till en uppgiven eftersläpning i förhållande till vägbyggnadsplanerna för landets sydligare delar. Nu redovisas att vägbyggnader i minskad utsträckning skall utföras som beredskapsarbeten. I och för sig må i anledning härav påpekas att i Norrland ännu återstår många vägbyggnadsprojekt av hög angelägenhetsgrad. Bristerna i fråga om vägstandard i Norrland kan bl. a. belysas av de varje år återkommande omfattande tjälkaderrapporterna som uttrycker ett avbrott i transporter och kommunikationer med avbräck för folkförsörjningen i bygden. Därtill må även göras det konstaterandet, att med en minskad vägbyggnadsverksamhet inom beredskapsarbetsprogrammet även följer en motsvarande reduktion av den motivering som åberopats för att tvinga arbetslösa norrlänningar till beredskapsarbete i mellersta och södra Sverige. Det framstår som anmärkningsvärt att det således, trots att den tidigare åberopade motiveringen ej längre är relevant, förutsättes en ökad tvångsförflyttning av de arbetslösa. Härav följer även att riksdagen enligt vårt förmenande vid behandlingen av detta ärende bör till Kungl. Maj:t ge till känna att lokaliseringen av beredskapsarbeten så långt detta är möjligt bör ske till de arbetslösas eget hemlän.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av statsverkspropositionen bilaga 13 punkt C 9, i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala, att beredskapsarbeten för friställd arbetskraft i första hand och så långt detta är möjligt må lokaliseras till de arbetslösas respektive hemlän.

Stockholm den 27 januari 1965

Harald Larsson

i Hedenäset

Jan-Ivan Nilsson

i Tvärålund

Nr 346

Av herr Nordgren m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till arbetsmarknadsstyrelsen och arbetsförmedlingen.

(Lika lydande med motion nr 287 i Första kammaren)

Stockholm den 27 januari 1965

Hans Nordgren

Erik Magnusson

Tage Magnusson

i Tumhult

i Borås